

Súd: Krajský súd Trenčín  
Spisová značka: 5CoP/50/2021  
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3520202827  
Dátum vydania rozhodnutia: 10. 11. 2021  
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Erika Zajacová  
ECLI: ECLI:SK:KSTN:2021:3520202827.2

## ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Trenčíne v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Eriky Zajacovej a sudcov JUDr. Márie Vrtochovej a JUDr. Denisa Vékonyho vo veci starostlivosti súdu o maloletého F. P., nar. XX.XX.XXXX, zastúpeného opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Nové Mesto nad Váhom, dieťa rodičov: matky H. V., nar. XX.XX.XXXX, bytom X. H. nad Y., J. X a otca F. P., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom X. H. nad Y., toho času ÚVTOS Ilava, o úpravu práv a povinností k maloletému, na odvolanie otca maloletého proti rozsudku Okresného súdu Nové Mesto nad Váhom zo dňa 02. júna 2021, č. k. 8P/58/2020-58, takto

### rozhodol:

- I. Odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutej časti vo výrokoch II., III., IV. **p o t v r d z u j e .**
- II. Žiaden z účastníkov **n e m á** nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

### o d ô v o d n e n i e :

1. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie výrokom I. maloletého F. P., nar. XX.XX.XXXX, zveril do osobnej starostlivosti matky, obaja rodičia budú maloletého zastupovať a spravovať jeho majetok. Výrokom II. otcovi uložil povinnosť prispievať výživným na maloletého F. 50 eur mesačne, vždy do 20. dňa v mesiaci vopred, k rukám matky, s účinnosťou od 01.06.2021. Výrokom III. zrušil neodkladné opatrenie OS Nové Mesto nad Váhom č.k. 8P/58/2020-15 zo dňa 18.11.2020. Výrokom IV. ustálil, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania. V odôvodnení rozhodnutia súd prvej inštancie uviedol, že návrhom doručeným súdu sa matka maloletého domáhala zverenia maloletého do jej osobnej starostlivosti a určenia povinnosti otcovi platiť výživné na maloletého vo výške 50 eur mesačne s účinnosťou od 01.06.2021. Návrh odôvodnila tým, že sa o maloletého stará sama, s otcom maloletého nebýva už druhý mesiac, otec sa odsťahoval zo spoločnej domácnosti. S maloletým býva na ubytovni, kde platí nájom vo výške 300 eur mesačne, poberá invalidný dôchodok vo výške 230 eur mesačne. Otec navštevuje maloletého v podnapitom stave. Matka maloletého nechce s otcom maloletého obnoviť spolužitie. Otec maloletého uviedol, že je nezamestnaný, nikde ho nechcú zamestnať. Nemá žiadny príjem, pomáha mu finančne jeho mama. Bol odsúdený za trestný čin krádeže. Z vykonaného dokazovania súd prvej inštancie zistil, že súd prvej inštancie rozsudkom zo dňa 14.11.2019 č.k. 9P/41/2019-32 bolo nad výchovou maloletého F. nariadené výchovné opatrenie dohľad. Matka maloletého je na čiastočnom invalidnom dôchodku, poberá príspevok na kompenzáciu zvýšených výdavkov na hygienu alebo opotrebovanie vo výške 19,51 eur mesačne, príspevok na kompenzáciu zvýšených výdavkov na diétu vo výške 39,02 eur mesačne, prídavok na dieťa vo výške 24,95 eur mesačne a čiastočný invalidný dôchodok vo výške 245,60 eur mesačne. Je zamestnaná, toho času je dlhodobo práceneschopná, poberá dávky vo výške 287 eur mesačne. Maloletý v školskom roku 2020/2021 navštevuje nultý ročník na základnej škole v Novom Meste nad Váhom a so starostlivosťou o maloletého má spojené štandardné výdavky. Otec maloletého je nezamestnaný, nie je evidovaný na úrade práce ako uchádzač o zamestnanie. Nemá žiadny príjem. Podľa jeho tvrdení mu finančne pomáha

jeho matka. Toho času je vo výkone trestu odňatia slobody. Kolízny opatrovník v správe uviedol, že matka žije s maloletým v prenajatom byte, za prenájom 300 eur mesačne, pričom s úhradou nájomného jej vypomáha jej brat sumou 150 eur mesačne. Matka maloletého je zamestnaná vo firme HELLA Slovakia Front-Lighting, s.r.o, kde pracuje na jednu zmenu. Nakoľko nemá odpracovaný ešte celý pracovný mesiac, nevie presne uviesť, akú bude dostávať mzdu. V súčasnosti je práceneschopná. Maloletý chodí do školy pekne a čisto oblečený, má uhradené poplatky aj stravu. Otec maloletého sa pracovníkom oddelenia sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately viackrát javil pod vplyvom alkoholu. Dňa 05.11.2019 sa podrobil dychovej skúške za prítomnosti príslušníkov OO PZ Nové Mesto nad Váhom s výsledkom 0,54 mg/L alkoholu v dychu (1,13 promile). Dňa 07.07.2020 sa podrobil dychovej skúške za prítomnosti príslušníkov OO PZ Nové Mesto nad Váhom s výsledkom 0,10 mg/L alkoholu v dychu. Otec po upozornení na to, že má dlhodobé problémy s alkoholom a po odporučení, aby tieto problémy začal riešiť u psychiatra uviedol, že on problémy s alkoholom nemá. Podľa vyjadrenia matky otec maloletého odišiel z daného podnájmu pred cca 2-3 týždňami. Od tejto doby by mal prespávať na stanici v Novom Meste nad Váhom. Zároveň matka uviedla, že by mal byť odsúdený na 8 mesiacov, ale poštu o nástupe do výkonu trestu si neprevzal. Viackrát sa pokúsil o kontakt maloletého a matky v danom podnájme pod vplyvom alkoholu. K jeho neohláseným návštevám podľa vyjadrenia matky bola údajne privolaná policajná hliadka OO PZ Nové Mesto nad Váhom, nakoľko bol otec maloletého údajne agresívny a ničil majetok v podnájme. Dňa 16.10.2020 zo správy OO PZ Nové Mesto nad Váhom vyplýva, že ani jeden z rodičov v poslednom období nespáchal trestný čin. V prípade iných možných udalostí, ktoré ale neboli kvalifikované ako priestupok alebo trestný čin, respektíve tieto mohli byť hliadkou vybavené na mieste. Dňa 21.10.2020 bola telefonicky kontaktovaná stará matka maloletého, ktorá uviedla, že otec maloletého býva u nej, neprespáva na stanici. Dňa 22.10.2020 sa otec maloletého F. P. osobne dostavil na oddelenie, kde uviedol, že momentálne nežije v spoločnej domácnosti s matkou maloletého. Uvedomuje si, že má vytýčený nástup do výkonu trestu, ale podľa jeho vyjadrenia sa k danému rozhodnutiu odvolal. Súhlasil s tým, aby maloletý bol neodkladným opatrením zverený do osobnej starostlivosti matky a súhlasil s výškou výživného 50 eur mesačne. Dňa 09.11.2020 vykonalo oddelenie sociálne šetrenie v aktuálnej domácnosti matky maloletého. V domácnosti boli prítomní matka H. V., maloletý F. a maloletý G., ktorý momentálne býva tiež v ich domácnosti. Matka maloletého uviedla, že má vedomosť o tom, že otec maloletého je t.č. hospitalizovaný na psychiatrickom oddelení. V domácnosti bola spozorovaná minimálna zásoba jedla. Po hygienickej stránke bola domácnosť v čase šetrenia na dobrej úrovni. S maloletým F. bol vykonaný neformálny pohovor s prihliadnutím na jeho vek a komunikačné schopnosti. Kolízny opatrovník odporučil, aby bol maloletý neodkladným opatrením zverený do osobnej starostlivosti matky a otec maloletého bol zaviazaný prispievať na jeho výživu sumou 50 eur mesačne.

3. Súd prvej inštancie po právnej stránke svoje rozhodnutie odôvodnil ust. § 36 ods. 1, § 24 ods. 3, 4, § 25 ods. 1 až 3, § 62 ods. 1 až 6, § 65 ods. 1, 2, § 75 ods. 1 zákona č. 36/2005 Z. z. o rodine a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „Zákon o rodine“). Maloletý F. pochádza zo vzťahu svojich rodičov, ktorí nie sú manželmi. Títo nežijú v spoločnej domácnosti, nakoľko otec maloletého odišiel zo spoločnej domácnosti a od tohto času starostlivosť o maloletého zabezpečuje výlučne matka. Toho času je otec vo výkone trestu v ÚVTOS Ilava. Zo správy zo šetrenia pomerov vyplynulo, že matka zabezpečuje starostlivosť o maloletého na uspokojivej úrovni. Súd prvej inštancie rozsudkom č.k. 9P/41/2019-32 zo dňa 14.11.2019 nad výchovou maloletého F. nariadil dohľad. Súd je toho názoru, že sú splnené podmienky pre zverenia maloletého do osobnej starostlivosti matky. Súd určil otcovi výživné na maloletého F. a vo výške 50,- Eur mesačne s účinnosťou od 01.06.2021. Pri určení výšky výživného súd vychádzal z odôvodnených potrieb maloletého, ktorý má cca 7 rokov, náklady na jeho starostlivosť sú štandardné. Matka je čiastočná invalidná dôchodkyňa, poberá čiastočný invalidný dôchodok vo výške 245,- Eur mesačne. Taktiež poberá príspevok na kompenzáciu zvýšených výdavkov na hygienu alebo opotrebovanie vo výške 19,51 Eur, príspevok na kompenzáciu zvýšených výdavkov na diétu vo výške 39,02 Eur, prídavok na dieťa vo výške 24,95 Eur. Je zamestnaná, toho času je dlhodobó práceneschopná, poberá dávky vo výške 287,- Eur. Žije v spoločnej domácnosti s maloletým, kde platí nájomné 300,- Eur mesačne. Pri určení výšky výživného súd ďalej vychádzal z pomerov na strane otca, otec je nezamestnaný, bez príjmu, nie je evidovaný ako uchádzač o zamestnanie. Otec v konaní nepreukázal, že sa aktívne zaujíma o získanie práce, v priebehu konania otec nastúpil do výkonu trestu odňatia slobody. Pri posudzovaní pomerov na strane otca súd prihliadol na tú skutočnosť, že v konaní bolo zistené, že v mieste bydliska otca a v jeho okolí, je dostatok voľných pracovných miest, kde by sa otec mohol zamestnať. Súd tak vychádzal z potenciálneho príjmu otca, ktorý by mohol otec dosiahnuť, ak by sa aktívne zaujímal o získanie práce (zoznam voľných pracovných miest Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Nové Mesto nad Váhom). Ide napríklad o ponuku práce v spoločnosti TROCKEN s.r.o., Beckov s príjmom 580,- Eur mesačne brutto, v spoločnosti Prestech Slovakia s.r.o.,

Stará Turá s príjmom 580,- Eur mesačne brutto, M-jobs, s.r.o. Kočovce s príjmom 520,- Eur mesačne brutto, Alvaro, s.r.o. Rakoluby s príjmom 600,- Eur mesačne brutto, PKI progres, s.r.o., Nové Mesto nad Váhom s príjmom 580,- Eur mesačne brutto. Za takto zisteného skutkového stavu sa súdu javí určené výživné vo výške 50,- Eur mesačne zo strany otca na maloletého ako zodpovedajúce osobným, zárobkovým a majetkovým pomerom rodičov, ako aj potrebám maloletého. Matka si plní vyživovaciu povinnosť i osobnou starostlivosťou o maloletého. Vo výdavkoch na maloletého nie je započítaná len strava, ošatenie, výdavky na kozmetiku, či lieky maloletého, ale je potrebné zohľadniť, že matka zabezpečuje maloletému napríklad i bývanie. Súd s poukazom na § 363 Civilného mimosporového poriadku zrušil neodkladné opatrenie OS Nové Mesto nad Váhom č.k. 8P/58/2020-15 zo dňa 18.11.2020. O náhrade trov konania súd prvej inštancie rozhodol podľa § 52 CMP v spojení s § 55 CMP.

4. Proti tomuto rozsudku, a to proti výroku II. o určení výživného, podal včas odvolanie otec maloletého. Uviedol, že matka maloletého je závislá na automatoch a výživné vo výške 50 eur je neprijateľné. S matkou maloletého sa otec rozišiel kvôli jej nevere, ktorú otec maloletého riešil alkoholom. Otec maloletého je ochotný posielat výživné na maloletého len v minimálnej výške. Pokiaľ by súd zaviazal otca platiť výživné na maloletého vo výške 1.000 eur mesačne alebo 20 eur mesačne, maloletý by dostával tú istú stravu, rovnaké oblečenie a nič by sa nezmenilo. Otec navrhol, aby odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie v napadnutej časti zrušil a určil otcovi povinnosť platiť výživné na maloletého vo výške 35 eur mesačne. Dodal, že po prepustení z výkonu trestu odňatia slobody sa bude snažiť a prispievať maloletému na oblečenie, stravu, lieky a iné potreby a bez súdneho rozhodnutia, aby zo strany matky maloletého nedochádzalo k zneužívaniu.

5. Matka maloletého sa k odvolaniu otca maloletého nevyjadrila.

6. Kolízny opatrovník vo vyjadrení k odvolaniu otca maloletého uviedol, že výživné vo výške 50 eur nepostačuje ani na pokrytie základných životných potrieb maloletého. Matka maloletého poberá len invalidný dôchodok vo výške 245,60 eur, bola zamestnaná, ale aktuálne je práceneschopná. Otec maloletého je dlhodobo nezamestnaný, prácu si ani nehľadal, nemá žiadny príjem a náklady na živobytie podľa tvrdení otca hradila jeho matka. Skutočnosť, že sa otec maloletého nachádza vo výkone trestu vlastným zavinením, nemôže mať vplyv na platenie výživného na maloletého v takej výške, v akej určil súd prvej inštancie. Kolízny opatrovník navrhol, aby odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutej časti potvrdil.

7. Krajský súd ako súd odvolací po zistení, že odvolanie bolo podané v lehote, má predpísané náležitosti, preskúmal rozhodnutie súdu prvej inštancie bez toho, aby bol viazaný rozsahom a dôvodmi odvolaní podľa § 65 a 66 CMP prihliadnuc na prípadné vady konania podľa § 67 CMP a po jeho preskúmaní bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa § 385 ods. 1 CSP dospel k záveru, že toto je potrebné v napadnutej časti vo výroku II. o určení výživného, vo výroku III. o zrušení neodkladného opatrenia podľa § 387 ods. 1 CSP ako vecne správne potvrdiť spolu so súvisiacim výrokom IV. o trovách konania z nasledujúcich dôvodov:

8. Preskúmaním rozhodujúcich skutočností majúcich pôvod v obsahu spisového materiálu odvolací súd dospel k záveru o nedôvodnosti podaného odvolania. Súd prvej inštancie svoje rozhodnutie založil na konkrétnych ustanoveniach právnych predpisov, skutkovo odôvodnil z konkrétnych zistení, ktoré pôvod v dostatočne vykonanom dokazovaní za jeho správneho vyhodnotenia v zmysle zásad uvedených v ust. § 191 CSP. Svoje rozhodnutie súd prvej inštancie dostatočne odôvodnil v súlade s požiadavkami uvedenými v ust. § 220 ods. 2 CSP. Odvolací súd sa stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozsudku, konštatuje správnosť jeho dôvodov a v podrobnostiach na neho odkazuje v zmysle § 387 ods. 2 CSP.

9. V prvom rade je nutné konštatovať, že rozsudok súdu prvej inštancie vo výroku I. o zverení maloletého do osobnej starostlivosti matky, odvolaním napadnutý nebol, a preto v tejto časti je rozsudok súdu prvej inštancie právoplatný a rozhodovaním odvolacieho súdu nedotknutý.

10. Rodičovské práva a povinnosti majú rodičia vo vzťahu k maloletému dieťaťu a vznikajú priamo zo zákona narodením dieťaťa. Tieto majú v rovnakom rozsahu, pričom je irelevantné, či sú rodičia manželmi alebo nie. Súčasťou rodičovských práv a povinností je sústavná a dôsledná starostlivosť o výchovu, zdravie, výživu a všestranný vývoj maloletého dieťaťa. Plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť. Obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni svojich rodičov (§ 62 ods. 1 a 2 Zákona o rodine). Pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť (§ 62 ods. 4 a 5 Zákona o rodine). Pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný

vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu a rovnako prihladne na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie (§ 75 ods. 1 Zákona o rodine). 11. Každý rodič má povinnosť v prvom rade zabezpečiť výživu svojho dieťaťa a až následne má právo využiť zostávajúce prostriedky na uspokojovanie svojich vlastných potrieb, pričom zákon nerozlišuje, či ide o nevyhnutné životné potreby rodiča alebo iné potreby. Pre posúdenie schopnosti, možnosti rodičov v zmysle ustanovenia § 75 ods. 1 Zákona o rodine nie sú rozhodujúce jeho skutočné zárobkové, prípadne majetkové pomery, ale reálne zárobkové a majetkové možnosti dané jeho fyzickým stavom, nadaním, množstvom získaných vedomostí a pracovných skúseností. Priznané výživné v prípade, ak sa zmenia pomery možno vychádzajúc z ustanovenia § 78 ods. 1 Zákona o rodine zmeniť, pretože nie je rozhodnutím nemenným. Plynutím času môže nastať zmena pomerov tak na strane detí v dôsledku pribúdajúceho veku, zvyšovania nákladov na zabezpečenie odôvodnených potrieb ako aj na strane rodičov, a to zvýšením alebo znížením príjmov, prípadne existenciou iných okolností, ktoré môžu mať zásadný vplyv pri posudzovaní, či k zmene pomerov na strane, či už rodičov alebo dieťaťa došlo. Pri zmene pomerov sa vždy prihladne na vývoj životných nákladov podľa § 78 ods. 3 Zákona o rodine. Záujem dieťaťa musí byť prvoradým hľadiskom pri akýchkoľvek postupoch týkajúcich sa detí, či už vykonávaných súkromnými zariadeniami, sociálnej starostlivosti, súdmi, správnymi alebo zákonodarnými orgánmi, tak ako to vyplýva z čl. 3 ods. 1 Dohovoru o právach dieťaťa.

12. V prejednávanej veci súd prvej inštancie uložil otcovi povinnosť prispievať na výživu maloletého F. a sumou vo výške 50 eur mesačne, vždy do 20. dňa v mesiaci vopred k rukám matky, a to s účinnosťou od 01.06.2021. Z dokazovania vykonaného pred súdom prvej inštancie mal odvolací súd za preukázané, že maloletý F. pochádza z partnerského vzťahu matky H. V. a otca F. P., pričom rozsudkom Okresného súdu Nové Mesto nad Váhom č.k. 9P/41P2019-32 zo dňa 14.11.2019 nariadil dohľad nad výchovou maloletého. Okresný súd Nové Mesto nad Váhom uznesením č.k.8P/58/2020-15 zo dňa 18.11.2020 nariadil neodkladné opatrenie, ktorým maloletého dočasne zveril do osobnej starostlivosti matky a otcovi uložil povinnosť platiť výživné na maloletého vo výške 50 eur mesačne, s výškou ktorou otec maloletého súhlasil. Maloletý F. má aktuálne 7 rokov a v školskom roku 2020/2021 navštevoval nultý ročník na základnej škole a so starostlivosťou maloletého má matka spojené štandardné výdavky. Matka maloletého žije v spoločnej domácnosti s maloletým v prenajatom byte, za nájom ktorý platí mesačne 300 eur. Matka maloletej poberá príspevok na kompenzáciu zvýšených výdavkov na hygienu alebo opotrebovanie vo výške 19,51 eur mesačne, príspevok na kompenzáciu zvýšených výdavkov na diétu vo výške 39,02 eur mesačne, príspevok na dieťa vo výške 24,95 eur mesačne a čiastočný invalidný dôchodok vo výške 245,60 eur mesačne. Matka maloletého je zamestnaná v spoločnosti HELLA Slovakia Frint-Lighting, s.r.o., pričom aktuálne je práceneschopná a poberá dávky vo výške 287 eur mesačne. Otec maloletého je nezamestnaný a nie je evidovaný na úrade práce a toho času je vo výkone trestu odňatia slobody. Zo správy kolízneho opatrovníka zo dňa 10.11.2020 a zo dňa 06.05.2021 vyplýva, že kolízny opatrovník zistil osobné a majetkové pomery matky maloletého a pomery na strane maloletého tak, ako je vyššie uvedené. Pracovníkom sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately sa otec javil viackrát pod vplyvom alkoholu, pričom sa dvakrát podrobil dychovej skúške s pozitívnym výsledkom na alkohol v dychu. Dňa 22.10.2020 sa otec maloletého dostavil na oddelenie a uviedol, že s matkou maloletého nežije v spoločnej domácnosti a súhlasil, aby neodkladným opatrením bol maloletý zverený do osobnej starostlivosti matky a otcovi bola uložená povinnosť platiť výživné na maloletého vo výške 50 eur mesačne.

13. Pokiaľ ide o určenie výživného na maloletého, v tejto časti výrok rozsudku súdu prvej inštancie je vecne správny, keďže aj podľa názoru odvolacieho súdu určenie výživného na maloletého vo výške 50 eur mesačne zodpovedá odôvodneným potrebám maloletého, ktorý má 7 rokov a navštevuje základnú školu, tak aj zisteným zárobkovým a majetkovým pomerom rodičov maloletého, ich možnostiam a schopnostiam, v zmysle kritérií rozhodných pre určovanie výživného na maloleté deti v zmysle Zákona o rodine. Pri určení výšky výživného na maloletého súd prvej inštancie správne zohľadnil rozhodujúcu skutočnosť, a to aktuálne výkon výlučnej osobnej starostlivosti matky o maloletého. S ohľadom na celkový vývoj životných nákladov a zabezpečenie odôvodnených potrieb maloletého, ktorý navštevuje základnú školu, je nepochybné, že matka má zvýšené náklady na maloletého nie len v súvislosti so školskými pomôckami, ale so stravou, oblečením, obuvou, hygienou a podobne. Matka maloletého poberá čiastočný invalidný dôchodok vo výške 245,60 eur mesačne, príspevky na kompenzáciu zvýšených nákladov, príspevok na dieťa, je zamestnaná, avšak aktuálne je práceneschopná. K osobným a majetkovým pomerom otca maloletého súd prvej inštancie zistil, že otec je nezamestnaný a aktuálne vo výkone trestu odňatia slobody. Odvolací súd poukazuje na ustanovenie § 75 ods. druhej vety Zákona o rodine, v zmysle ktorého súd pri rozhodovaní o vyživovacej povinnosti musí prihliadať aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného, na ktoré prihliadne aj vtedy, ak sa povinný z platenia výživného

vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu. Odvolací súd poukazuje na kritérium tzv. potenciality príjmov, v zmysle ktorého je potrebné posudzovať aj výkon trestu odňatia slobody, keď sa vychádza z toho, že práve výkon trestu z tohto dôvodu by nemal byť pre páchatela výhodou. Pokiaľ sa otec maloletého úmyselným konaním pripravil o objektívnu možnosť platiť výživné, nemožno túto skutočnosť pričítať na ťarchu maloletého. Vyživovacia povinnosť otca k maloletému tak bude trvať aj keď je otec maloletého vo výkone trestu odňatia slobody. Treba preto pri posudzovaní príjmu povinného vychádzať nie zo zárobku, ktorý dosahuje vo výkone trestu, ale z potenciálneho zárobku, ktorý by dosahoval, keby bol na slobode a pracoval. Otec maloletého sa vlastným protiprávnym konaním pripravil o možnosť riadne pracovať a dosahovať primeraný príjem, za čo musí niesť následky on sám a nie maloletý, ktorý je výživou odkázaný na svojich rodičov. Z uvedeného dôvodu nebolo možné otca zaviazať platiť výživné v minimálnej výške tak, ako namietal v odvolaní.

14. Z dôvodu nezamestnanosti otca maloletého a jeho výkonu trestu odňatia slobody, súd prvej inštancie správne posúdil princíp potenciálneho príjmu otca maloletého zo zistených pracovných ponúk na trhu práce v spojení s možnosťami a schopnosťami otca platiť určené výživné. Pre záver súdu ohľadne potenciálneho príjmu je nevyhnutné mať dostatočné informácie o dosiahnutom vzdelaní a získaných pracovných zručnostiach a skúsenostiach, pričom z vykonaného dokazovania vyplýva, že otec maloletého má dosiahnuté základné vzdelanie a vykonával pomocné práce na stavbách. Súd prvej inštancie zisťoval voľné pracovné ponuky s miestom výkonu v Novom Meste nad Váhom a okolie na základe zoznamu voľných pracovných miest, ktorý poskytol Úrad sociálnych vecí a rodiny ku dňu 20.05.2021 a zistil voľné pracovné miesta so základným vzdelaním na pozícii manipulačného a skladového pracovníka s mesačným príjmom vo výške 580 eur brutto (TROCKEN, s.r.o.), na pozícii montážneho pracovníka v strojárскеj výrobe s mesačným príjmom vo výške 580 eur brutto (Prestech Slovakia, s.r.o.), na pozícii montážneho pracovníka elektrických zariadení s mesačným príjmom vo výške 520 eur brutto (M-jobs, s.r.o.), na pozícii operátora vysokozdvížneho vozíka s mesačným príjmom vo výške 600 eur brutto (Alvaro, s.r.o.). Súd prvej inštancie správne posúdil potenciálny príjem otca maloletého a v súlade so zistenými voľnými pracovnými miestami ustálil možnosť a schopnosť platiť výživné na maloletého vo výške 50 eur mesačne. Otec maloletého namietal, že výživné vo výške 50 eur mesačne je neprijateľné. Odvolací súd konštatuje, že súdom prvej inštancie určené výživné vo výške 50 eur mesačne, vzhľadom na vek maloletého a jeho celkové nevyhnutné potreby, nemožno hodnotiť ako nadštandardné, s poukazom na vykonávanie povinnej školskej dochádzky a na všeobecnú znalosť cien základnej stravy, oblečenia, bývania, hygieny, bežnej zdravotnej starostlivosti, náklady spojené so štúdiom dieťaťa, školskými a učebnými pomôckami, pričom príjem matky maloletého nie je spôsobilý pokryť všetky výdavky maloletého a nezabavuje povinnosti otca sa na ich úhrade v zodpovedajúcom rozsahu podieľať. Je potrebné poukázať aj na skutočnosť, že otec maloletého sa pred kolíznym opatrom vyjadril k návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia a súhlasil s výživným na maloletého vo výške 50 eur mesačne.

15. Odvolací súd opätovne poukazuje na to, že otec maloletého si musí byť vedomý svojej vyživovacej povinnosti voči maloletému, pokiaľ nie je schopný samostatne sa živiť i na úkor vlastnej životnej úrovne. Malo by byť preto v jeho záujme podieľať sa na výžive svojho dieťaťa podľa jeho potrieb. Treba pritom zdôrazniť, že maloletý F. je odkázaný svojou výživou výhradne na svojich rodičov, pričom jej matka, nie je schopná sama hradiť všetky jeho preukázané výdavky. Otcom namietané výživné vo výške 50 eur mesačne, vzhľadom na vek maloletého a jeho celkové nevyhnutné potreby, nemožno hodnotiť ako nadštandardné, s poukazom na vykonávanie povinnej školskej dochádzky a na všeobecnú znalosť cien základnej stravy, oblečenia, bývania, hygieny, bežnej zdravotnej starostlivosti, náklady spojené so štúdiom dieťaťa, školskými a učebnými pomôckami, pričom príjem matky maloletého nie je spôsobilý pokryť všetky výdavky maloletého a nezabavuje povinnosti otca sa na ich úhrade v zodpovedajúcom rozsahu podieľať. Vyhodnotením rozhodujúcich skutočností odvolací súd dospel k záveru, že súdom prvej inštancie určené výživné zo strany otca v prospech maloletého F. nepresahuje zodpovedajúci podiel na nákladoch daných vekom a odôvodnenými potrebami maloletého, a súčasne tiež nepresahuje limity dané osobnými, majetkovými a potenciálnymi finančnými možnosťami otca ako povinného rodiča.

16. Vzhľadom na rozhodnutie súdu prvej inštancie o zverení maloletého do osobnej starostlivosti matke a určení povinnosti otca platiť na maloletého výživné vo výške 50 eur mesačne, bolo potrebné konštatovať i správnosť rozhodnutia o zrušení neodkladného opatrenia súdu prvej inštancie č.k. 8P/58/2020-15 zo dňa 18.11.2020, keď neodkladné opatrenie bolo nahradené rozhodnutím vo veci samej.

17. Na základe vyššie uvedených skutočností odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie v napadnutej časti vo výroku II. o určení vyživovacej povinnosti a vo výroku III. o zrušení neodkladného opatrenia, spolu so súvisiacim výrokom IV. o trovách konania potvrdil ako vecne správne podľa § 387 ods. 1 CSP.

18. O trovách odvolacieho konania bolo rozhodnuté podľa § 396 CSP v spojení s § 52 CMP tak, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov odvolacieho konania, pretože neboli zistené dôvody na aplikácie výnimky v zmysle § 55 CMP.

19. Toto rozhodnutie bolo prijaté senátom odvolacieho súdu pomerom hlasov 3:0.

### **Poučenie:**

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolania musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Rozsudky o výživnom sú vykonateľné doručením (§ 44 zákona č. 161/2015 Z.z. Civilný mimosporový poriadok, ďalej len "CMP").

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, môže oprávnený podať návrh na vykonanie exekúcie u súdneho exekútora podľa zákona č. 233/1995 Z.z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok) alebo návrh na nariadenie výkonu rozhodnutia u miestne príslušného súdu podľa CMP.

Rozhodnutie o peňažnej povinnosti vo vzťahu k maloletému možno vykonať cestou exekúcie podľa zákona č. 233/1995 Z.z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok) a o zmene a doplnení ďalších zákonov a to exekúciou zrážkami zo mzdy a z iných príjmov, prikázaním pohľadávky, prikázaním pohľadávky z účtu v banke, prikázaním iných peňažných pohľadávok, postihnutím iných majetkových práv, exekúciou na obchodný podiel, predajom hnutelných vecí, predajom cenných papierov, predajom nehnuteľnosti, predajom podniku, príkazom na zadržanie vodičského preukazu.

Rozhodnutie, ktorým bola upravená starostlivosť o maloletého, styk s maloletým alebo iná ako peňažná povinnosť vo vzťahu k maloletému možno vykonať cestou súdneho výkonu rozhodnutia podľa CMP a to odňatím maloletého tomu, u koho podľa rozhodnutia nemá byť a odovzdaním tomu, komu bol podľa rozhodnutia zverený, alebo tomu, komu rozhodnutie priznáva právo na styk s maloletým po obmedzený čas, alebo tomu, kto je oprávnený neoprávnene premiestneného alebo zadržaného maloletého prevziať.